

Obraćanje visokog predstavnika Valentina Inzka na Konferenciji o raznolikosti kao vrijednom resursu za zajedničku evropsku budućnost

Vrijedi izgovorena riječ

*Konferenciju je organizirao Evropski pokret uz podršku
Slovačke razvojne agencije i Međureligijskog vijeća BiH*

Univerzitet Burch, Ilidža, 30. maja 2013. godine

Raznolikost kao lijek protiv podjela

Dame i gospodo,

Zadovoljstvo mi je biti ovdje s mnogobrojnim starim prijateljima i razgovarati o temi koja je od centralnog značaja za dugački put Bosne i Hercegovine ka oporavku.

Ako postoji ijedna temeljna istina koju treba odaslati s ove konferencije, onda je to istina da će Bosna i Hercegovina uspjeti upravo zahvaljujući tome što ima tako bogato i raznoliko kulturno naslijeđe, a ne uprkos njemu.

To treba shvatiti jer je to ključ kako bi Bosna i Hercegovina funkcionirala. To je ključ za vraćanje zemlje na evropski put – jer raznolikost, a ne podjela – je ono što je normalno u Evropi.

Kao što znate, lideri u BiH nastoje postići dogovor oko provedbe presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu

Sejdić-Finci. Sud je donio suštinsku odluku koja će ići u prilog svim ljudima i građanima u Bosni i Hercegovini kada bude provedena. U odluci se navodi da je diskriminacija na osnovu nacionalnosti neprihvatljiva. Štaviše, svaka osoba u Bosni i Hercegovini, bez obzira na njihovu nacionalnost ili rasu, mora uživati jednaka prava bez diskriminacije.

Ovo je jasna i čvrsta osnova na kojoj je moguće štititi i promovirati raznolikost koja obogaćuje i jača svako uspješno društvo.

Principi koji se primjenjuju u Evropi znače slobodu da prakticirate svoju vjeru i slavite svoje naslijeđe u širem okviru kojeg čine zajednička prava i vrijednosti.

To nije nešto što moramo izmisliti. To tako već funkcioniра. Ono što trebamo uraditi je da ovaj princip dinamičnije, energičnije i s više povjerenja primijenimo u Bosni i Hercegovini.

Neki neprekidno insistiraju da Bosna i Hercegovina nije normalna zemlja te stoga njeni građani ne mogu cijeniti iste vrijednosti ili uživati ista prava kao građani u drugim evropskim zemljama.

Ova pogrešna premisa mora se kategorično odbaciti.

Ne samo da građani BiH uživaju principjelno ista prava i cijene iste vrijednosti kao i građani u bilo kojoj zemlji na evropskom kontinentu nego zbog svog karakterističnog naslijeđa mogu biti promotori ovih prava i ovih vrijednosti čak u Evropi. Ja sam dosta puta rekao, naravno da treba Bosnu i Hercegovinu evropeizirati, ali istovremeno treba u nekom smislu Evropu pobosančiti.

Vrijeme je da prestanemo popuštati maloj grupici pesimista koji su uvjereni da je kultura teret.

Kultura nije teret, kultura je bogatstvo.

Predugo je kulturološko nasljeđe pogrešno smatrano neizbježnim uzrokom podjela u bosanskohercegovačkom društvu. Svi trebamo odbaciti tu netačnu pretpostavku.

Istina je da su u Bosni i Hercegovini građanske vrijednosti koje su nestale u drugim dijelovima Evrope – gostoljubivost, susjedska solidarnost, *merhametluk* – preživjele. Preživjele su uprkos velikih napora jednomnika i šovinista da ih izbrišu.

Vjerujem da je vrijeme da se počne odašiljati poruka – s uvjerenjem i ubjeđenjem – da Bosna i Hercegovina ima jedinstvenu sposobnost da pokaže da kulturna raznolikost *ima efekta*.

Ekonomija i politika su značajni, ali kultura je hrana za dušu – i Evropa se može obogatiti bogatim i raznolikim kulturnim nasljeđem Bosne i Hercegovine – isto tako kao što se to nasljeđe može ojačati putem dublje integracije u Evropu.

Neki ljudi se boje da bi se njihov identitet mogao izgubiti u raznolikosti evropskog društva: istina je – i to je pokazalo iskustvo 27 zemalja članica – da će on biti zaštićen. Istina je da će biti uvažen.

Kulturna raznolikost je lijek protiv socijalnih i političkih podjela. Ona je ključni element na dugačkom putu ove zemlje ka oporavku i trebali bismo se boriti za ovu raznolikost, a ne gledati na nju kao na neku vrstu problema koji se mora riješiti. Zbog toga je potrebno da vi, koji ste budućnost zemlje, iskoristite lekcije iz prošlosti i u potpunosti prepoznate prednosti raznolikog kulturnog naslijeđa.

Hvala